

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Slavonskom Brodu
Trg pobjede 15, Slavonski Brod

Poslovni broj: P-356/2026-10

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Općinski sud u Slavonskom Brodu, po sucu Pavi Garić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Marijane Pehar, OIB: 97056673336, iz Slavanskog Broda, Slavenska 54, zastupana po punomoćniku Krešimiru Bogdanu, odvjetniku u Slavonskom Brodu, protiv tužene SLATINSKE BANKE d.d., OIB: 42252496579, iz Slatine, Vladimira Nazora 2, zastupana po punomoćnicima, odvjetnicima iz Odvjetničkog društva Kožul i Petrinović d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, radi isplate, nakon održane glavne javne rasprave zaključene 8. rujna 2026., u nazočnosti tužiteljice Marijane Pehar, osobno, i punomoćnika tužiteljice Krešimira Bogdana, odvjetnika, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, nakon javne objave presude, 8. listopada 2026.

presudio je

I Utvrđuje se da je članak 12 Ugovora o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu br. 6144000635 između tužiteljice MARIJANE PEHAR, Slavenska br.54 Slavonski Brod OIB 97056673336 kao korisnika kredita i tuženika SLATINSKE BANKE d.d. OIB 42252496579, Vladimira Nazora br.2, 33520 SLATINA kao Banke, kojim je ugovoreno je da će se za sve što Ugovorom nije predviđeno u vezi odobrenog kredita, primjenjivati važeći akti banke, ništetna.

II Nalaže se tuženiku SLATINSKOJ BANCI d.d. OIB 42252496579, Vladimira Nazora br.2, 33520 SLATINA da tužitelju MARIJANI PEHAR, Slavenska br.54 Slavonski Brod OIB 97056673336 plati novčani iznos od 420,94 Eura (slovima: četiri stotine dvadeset eura i devedeset četiri centa) zajedno s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana 01.08.2008.god. računajući do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanom za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015, po stopi zatezne kamate određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblja dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena a od 1. siječnja 2023. do 29.12.2023.god. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne

stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30.12.2023.god. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01.siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. Srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke sve u roku od 15 dana.

III Nalaže se tuženom SLATINSKOJ BANCI d.d. OIB 42252496579, Vladimira Nazora br.2, 33520 SLATINA, platiti tužiteljici MARIJANI PEHAR, Slavonska br.54 Slavonski Brod OIB 97056673336 , troškove parničnog postupka u iznosu od 1.048,18 Eura (slovima: jedna tisuća četrdeset osam eura i osamnaest centi) sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od presuđenja do isplate po stopi zateznih kamata po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01.siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. Srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke sve u roku od 15 dana .

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da prema odredbi čl. 37.st.1. ZPP-a ako jedna tužba protiv istog tuženika obuhvaća više zahtjeva koji se temelje na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi, vrijednost predmeta spora se određuje prema zbroju vrijednosti svih zahtjeva. U konkretnom slučaju tužitelj je istaknuo više tužbenih zahtjeva i to zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe i restitucijski zahtjev za isplatu iznosa od 420,94 eura isplaćenog na temelju ništetne odredbe iz čl.12 Ugovora, dakle zahtjeve koji se temelje na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi te je u tužbi naznačio vrijednost predmeta spora u iznosu od 1.748,17 Eur kao zbroj iznosa od 1.327,23 eura , iznosa od 420,94. Tužiteljica je dana 21.10.2005.god. s tuženim potpisala Ugovor o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu br. 6144000635 za iznos od 73.617,89 Kn u protuvrijednosti 10.000,00 Eura. Kredit je odobren na 120 mjeseci uz fiksnu stopu od 11,50 % godišnje. Ugovorne stranke Ugovorom nisu predvidjele prijevremenu otplatu kredita, ali je u čl.12 Ugovora navedeno da za sve što Ugovorom nije predviđeno u vezi odobrenog kredita, primjenjivat će se važeći zakonski propisi i važeći akti banke. Tužiteljica je dana 31.07.2008.god. zatvorila kredit , a prilikom zatvaranja kredita , kako bi joj banka dopustila prijevremenu otplatu, morala je platiti novčani iznos od 3.040,05 Kn. Srednji tečaj eura prema hrvatskoj kuni na dan 31. srpnja 2008. iznosio je 7,2219 HRK za 1 EUR , preračunato u eure platila je 420,94 Eura. Kako je to razvidno iz Ugovora o kreditu tužitelj i tuženi nisu ugovorili naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a tuženi je naknadu naplatio u skladu s čl.12 Ugovora u kojem stoji da za sve što Ugovorom nije predviđeno u vezi odobrenog kredita, primjenjivat će se važeći zakonski propisi i važeći akti banke. Sukladno zakonskim propisima ne postoji obveza plaćanja izlazne naknade , osim po određenim pretpostavkama iz odredbi ZOO-a koje

u konkretnom slučaju nisu ispunjene, a važeće akte Banke tužiteljica nikada nije vidjela niti ju je bilo tko s istima upoznao. Činjenično, u stvarnosti tužitelj i tuženik nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu odnosno način na koji će način biti obračunata izlazna naknada i kolika će ona biti, niti je tuženi tužiteljici prikazao troškove za zatvaranje kredita. Neravnoteža u pravima i obvezama je znatna jer je neizvjestan iznos izlazne naknade kojeg dužnik ima vratiti banci. Dakle, već samim sklapanjem ugovora koji sadrži predmetne odredbe, a o kojima se izvjesno nije pojedinačno pregovaralo, neravnoteža u pravima i obvezama je znatna i postoji jer se radi o odredbama u tipskim formuliranim ugovorima sastavljenim od strane tuženika, unaprijed, bez pojedinačnog pregovaranja u kojem potrošač preuzima rizik i ne znajući za njega jer o tome nije informiran, tuženik nije raspolagao informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz tih odredaba proizlaze, i nije se odrekao pravne zaštite koje mu jamči Direktiva 93/13. Odredbe članka 1068. stavak 3. i 4. ZOO/91 predviđaju, dakle, dužnost korisnika kredita naknaditi banci štetu samo ako ju je banka pretrpjela, kao i zabranu davatelju kredita da korisniku kredita za slučaj prijevremene otplate kredita uračunaju kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti. Tuženik, osim općenitog pozivanja na svoje Opće uvjete poslovanja i Tarifu koja propisuje visinu naknade za prijevremenu otplatu kredita ne navodi u čemu bi se sastojali troškovi prijevremene otplate kredita niti na što se odnosi visina tih troškova. Tuženik bi imao pravo na naknadu stvarno pretrpljene štete, odnosno onih troškova koji bi mu, kao vjerovniku, nastali prijevremenom otplatom kredita (objektivno nastali troškovi), ali ta se naknada, imajući na umu kogentne zakonske odredbe, ne bi smjela odnositi na naknadu štete zbog izgubljenog dijela iznosa kamate (neostvarene kamate) koju je tuženik trebao dobiti da nije bilo prijevremene isplate. Sukladno odredbi čl. 323.st.1. ZOO-a, u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protivno vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Sukladno odredbi st.2.istoga članka ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. U smislu odredbe čl. 1111. ZOO-a kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Pod prijelazom imovine razumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom. Obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. U smislu odredbe čl. 1115. ZOO-a kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Kao *lex specialis* Zakon o zaštiti potrošača (čl.81.ZZP 2003 i čl.96 ZZP 2007. formulacijom doslovno se prevodi čl. 3 Direktive br. 93/13 EEC od 05.travnja 1993. – presuda VTS Pž-7129/13-4- str.8) propisuje pojam nepoštene ugovorne odredbe gdje se između ostalog navodi da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača; smatra se da se o pojedinoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj.. dok je čl.102. istog Zakona propisano da je nepoštena odredba ništetna... U

skladu s navedenim tužiteljica je predložila naslovnom sudu da nakon provedenih dokaza donese presudu.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu ističe prigovor zastare utuženog potraživanja. Odredbom čl. 225. Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO) propisano je da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare. Obzirom da se kod povrata stečenog na temelju ništetnih ugovornih odredbi na odgovarajući način primjenjuju odredbe ZOO-a o povratu stečenog bez osnove, tuženik ističe kako se u tom slučaju primjenjuje opći zastarni rok od 5 godina za povrat tako plaćenih iznosa, a koji počinje teći prvi dan nakon izvršenog plaćanja sporne naknade. Stoga, a obzirom da je tužba u ovom predmetu podnesena u travnju 2026.g., a da je utuženi iznos plaćen u 2008.g., to je isti u cijelosti zastario. Pritom ne dolazi u obzir primjena pravnog shvaćanja sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH br. Su-IV-47/2020-2 od 30.1.2020.g. na kojoj je izraženo stajalište da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva temeljem ništetnog ugovora počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, a na koju se tužitelj poziva u tužbi. To iz razloga što je Vrhovni sud Republike Hrvatske na sjednici Građanskog odjela od 31. siječnja 2022 pod posl. br.: Su-IV-33/2022-2 zauzeo pravno shvaćanje (dalje: Objedinjeno pravno shvaćanje) prema kojem se stajalište od 30.1.2020.g. ima tumačiti na način da prvo dolazi do prekida tijeka zastarnog roka podnošenjem tužbe, da bi naknadno, po pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora odnosno ugovornih odredbi, zastarni rok ponovno počeo teći ispočetka. Naime, u 1. točki Objedinjenog pravnog shvaćanja VSRH navodi da stav izražen u presudi br. Rev-2245/2017-2 od 20.3.2018.g. kao i na sjednici Građanskog odjela br. Su-IV-47/2020-2 od 30.1.2020.g. „nisu uzajamno proturječna, naprotiv, međusobno se podupiru i dopunjuju.“ S obzirom da stav izražen u presudi posl. br. Rev-2245/2017-2 od 20.1.2018. jasno daje do znanja kako; cit: „(...) pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 (...)“, razvidno je kako, argumentum a minori ad maius, isti učinak u pogledu tijeka zastarnog roka za restitucijske zahtjeve kao posljedice ništetnih pravnih poslova ima i tužba, budući da je kolektivna tužba specijalna u odnosu na pojedinačnu tužbu. Sukladno gore obrazloženom, a obzirom da utvrđenje ništetnosti naknade za odobrenje kredita nije bilo predmet nikakvog kolektivnog spora, a niti je tuženik bio stranka nikakvog kolektivnog spora, u ovom slučaju se ima smatrati da pojedinačna tužba (ovdje tužitelja) predstavlja radnju kojom se prekida tijekom zastare. Međutim, obzirom da je predmetna tužba podnesena u trenutku u kojem je zastara utuženog potraživanja već bila nastupila, izlišno je pozivanje tužitelja na sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH br. Su-IV-47/2020-2 od 30.1.2020.g. jer se ono ne primjenjuje na zahtjeve koji su u trenutku podnošenja individualne tužbe već bili u zastari. Svako drugo tumačenje stava VSRH izraženog na sjednici Građanskog odjela br. Su-IV-47/2020-2 od 30.1.2020.g. dovelo bi do privilegiranja potrošača koji su bili pasivni oko zaštite svojih prava, što je u cijelosti u suprotnosti s načelima građanskog prava, kao i institutom zastare. Slijedom svega navedenog, razvidno je kako jedino ispravno tumačenje može biti to da potrošači koji ostvaruju pravo na restituciju temeljem ništetnih odredbi, mogu ostvariti pravo na restituciju samo onih potraživanja koja su nastala 5 godina prije podnošenja tužbe. Naknada za prijevremenu otplatu kredita temelji se, osim na slobodi ugovaranja po Zakonu o obveznim odnosima, također i na posebnim propisima namijenjenim zaštiti potrošača. Tako je odredbom čl. 2. st. 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 75/2009, 112/2012, 143/2013) zakonodavac dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom „pobliže

definira naknade i druga pitanja s tim u vezi“, a Ministar financija je 31. siječnja 2014.g. donio Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014), kojim je izrijekom u članku 3. kao dopuštena predviđena i naknada za prijevremenu otplatu kredita, a vjerovnik ih „u kreditnom poslovanju obračunava i naplaćuje...sukladno tarifi odnosno aktu vjerovnika kojim su određene naknade, a ovisno o vrsti kredita“. Spomenuta odredba članka 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014) glasi: „Članak 3. 1. Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“ Da je zakonodavac smatrao da je naknada za prijevremenu otplatu kredita nezakonita, onda takvu naknadu ne bi dodatno uredio gore citiranim posebnim propisima koji sadrže izričito ovlaštenje banke naplatiti naknadu. Osim navedenog, tuženik ističe da naplata naknade za prijevremenu otplatu kredita, a kako to ne spori ni sam tužitelj, nije zabranjena niti jednim propisom koji se može primijeniti na ugovorni odnos među strankama. Sporna ugovorna odredba nije protivna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ni moralu društva zbog čega nema razloga da se ocijeni nepoštenom u smislu odredbi Zakona o obveznim odnosima niti kojeg drugog zakona. Problematikom prava na naplatu naknade za prijevremenu otplatu kredita bavila se i Europska Komisija koja je nesumnjivo zauzela stav kako banke imaju pravo na naplatu takve naknade jer na razini statističke vjerojatnosti trpe štetu i imaju troškove u slučaju prijevremene otplate kredita. Štoviše, sporna ugovorna odredba je uobičajena u bankarskom poslovanju i ista je obuhvaćena pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošača“ u smislu čl. 3. Direktive 2008/48 EZ¹, a koja ne sadržava nikakvo ograničenje u pogledu vrste ili opravdanja troškova na koje se potrošače može obvezati u okviru ugovora o kreditu. Direktiva 2008/48 EZ ne sadržava ni odredbe koje uređuju ograničenje troškova kredita ili njihovu raspodjelu na trgovca i potrošača. S obzirom na naprijed navedeno, u konkretnom slučaju ne postoje pretpostavke na temelju kojih bi se sporna ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom. Odredba o naplati naknade za prijevremenu otplatu kredita u skladu je s odredbom čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima, kojom je propisano da tuženik ima pravo na naknadu štete koja mu je nastala uslijed prijevremene otplate kredita. Odredbom čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima, kreditoru je jedino zabranjeno u tu naknadu uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada ga je po ugovoru trebalo vratiti, a što u ovom predmetu nikako nije slučaj. I odredba čl. 1024. Zakona o obveznim odnosima mora se primijeniti i tumačiti u skladu s ciljem i svrhom Direktive 87/102/EEC od 22.12.1986.g. koja je u čl. 8. predviđela mogućnost prijevremene otplate kredita bez ikakve zabrane da ugovorne strane predvide pravo vjerovnika da naplati naknadu za prijevremenu otplatu kredita, koje pravo vjerovnika zapravo predstavlja protutežu pravu dužnika da prijevremeno otplati kredit. Uslijed prijevremene otplate kredita suprotno izvorno ugovorenim uvjetima, tuženik trpi troškove i nastaje mu šteta. Ugovorena naknada za prijevremenu otplatu kredita stoga predstavlja unaprijed ugovorenu naknadu štete i troškova izravno povezanih s prijevremenom otplatom kredita s obzirom da bi stvarno utvrđivanje nastalog iznosa štete i troškova bilo povezano s nerazmjernim troškovima. Tuženik naime, za isplatu, odnosno ugovaranje kredita prethodno mora osigurati novac koji će pozajmiti i to putem depozita štediša, zajmom kojeg će osigurati dioničar(i) ili zaduživanjem na financijskim tržištima. U svim slučajevima, tuženik na tako osigurani novac plaća kamatu svojim zajmodavcima. U

slučaju prijevremene otplate kredita, tuženik nema istu mogućnost da prijevremeno vrati novac kojeg je prethodno osigurao kako bi mogao isplatiti kredit, uslijed čega mu nastaje šteta jer isti i dalje plaća kamate svojim zajmodavcima (štediši, dioničaru, kreditoru na financijskom tržištu). Dodatno, naknada za prijevremenu otplatu kredita uzima u obzir i rizike poslovanja tuženika vezano uz promjenu aktivne i pasivne kamatne stope. Naime, banke u praksi novac iz kojeg plasiraju kredite dobivaju po visokim kamatama te ih pritom računavaju u kamatu koju naplaćuju po kreditu. Ako su u trenutku prijevremene otplate kredita, kamatne stope po kojima banka može prijevremeno otplaćeni kredit, odnosno, izvanredno ostvareni priljev novca, ponovno plasirati u obliku kredita, niže od pasivne kamate koju banka i dalje mora plaćati svojim zajmodavcima, tada banka i u tom smislu trpi štetu. Sve da je tuženik mogao u trenutku prijevremene otplate kredita izvanredno ostvareni priljev novca ponovno plasirati u obliku kredita, i u tom bi slučaju pretrpio štetu budući da su se tržišne okolnosti značajno promijenile u odnosu na trenutak sklapanja Ugovora o kreditu na način da se kamatna stopa znatno snizila. Sve navedeno dakle ukazuje da tuženiku u slučaju prijevremene otplate kredita nastaje šteta i trpi troškove. Tako nasuprot prava korisnika kredita na vraćanje kredita prije roka određenog za vraćanje, stoji obveza korisnika kredita na naknadu štete, koja je u vezi s mogućnošću da davatelj kredita pretrpi štetu uslijed vraćanja kredita prije roka određenog za vraćanje, dopuštajući postojanje karakteristične uzročne veze između prijevremenog vraćanja kredita i nastale štete. „Davanjem zajmoprimcu prava jednostrano izazvati prestanak ugovora u situaciji kad na strani zajmodavca ne postoji razlog koji bi to opravdavao, ZOO je narušio ravnotežu ugovornih strana. Kako bi tu ravnotežu ponovno uspostavio, ZOO je obvezao zajmoprimca koji je odustao od ugovora da zajmodavcu naknadi štetu koju bi ovaj pretrpio zbog odustanka. ...zajmodavcu pripada pravo na naknadu štete u svakom slučaju,...čim između zajmoprimčeva odustanka i zajmodavčeve štete postoji potrebna uzročna veza.“ U takvim okolnostima, nema osnove za zaključak da bi sporna odredba Ugovora o kreditu prouzročila znatnu neravnotežu korisnika kredita. Štoviše, njome se ponovno uspostavlja ravnoteža među ugovornim stranama, koja je spornom odredbom narušena na štetu tuženika. Ugovorna odredba čl. 12. Ugovora o kreditu na temelju koje je tuženik navodno naplatio naknadu za prijevremenu otplatu kredita jasno je i razumljivo sastavljena. Spornom odredbom se na nedvojben način predviđa da će se za sve što nije predviđeno Ugovorom o kreditu u svezi odobrenog kredita primjenjivati važeći zakonski propisi i važeći akti tuženika. Kako je sam tužitelj podnio zahtjev za prijevremenom otplatom kredita, a kako navedeno nije regulirano samim Ugovorom o kreditu, to je u smislu sporne odredbe čl. 12. Ugovora o kreditu nerazumljivo tužiteljevo osporavanje osnovanosti naplate zakonski dopuštene naknade za prijevremenu otplatu kredita predviđene između ostalog i aktima tuženika s kojima je tužitelj nedvojbeno bio upoznat. Uostalom, sporna naknada je i prije sklapanja Ugovora o kreditu bila javno objavljena u Odluci o tarifi naknada u poslovanju s građanima i građansko-pravnim osobama te je tužitelj nedvojbeno bio upoznat s navedenom Odlukom u smislu odredbe čl. 12. Ugovora o kreditu prije samog potpisivanja istog. Pritom, zahtjev jasno i razumljivo sastavljene ugovorne odredbe koji predviđa Direktiva 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (dalje: Direktiva 93/13 EEZ), a na koju se tužitelj poziva, tužitelj neosnovano tumači na način da je trebao biti informiran o radnjama koje je tuženik na temelju Ugovora o kreditu trebao obaviti i za koje je naplaćena sporna naknada, odnosno da je spornom ugovornom odredbom trebala biti detaljno predviđena struktura navedenih troškova. Ovo najprije stoga što i u skladu sa sudskom praksom Suda EU2, zahtjev transparentnosti iz Direktive 93/13 EEZ samo zahtijeva da potrošači budu informirani

o posljedicama ugovornih odredbi, a ne o njihovu smislu. Drugim riječima, važno je da prije sklapanja ugovora potrošaču nisu zatajeni nikakvi troškovi. Nadalje, zahtjev transparentnosti propisan Direktivom 93/13 EEZ vodi računa o tome da taj zahtjev ne prekoračuje ono što se razumno može očekivati od tuženika. Obveza navođenja konkretnih, pojedinačnih radnji koje se moraju obaviti u zamjenu za određene naknade bila bi pretjerano i neopravdano opterećenje tuženika te bi od tuženika u biti zahtijevala da opravda svaku ugovornu odredbu o cijeni. Navedeno bi se protivilo čitavom smislu iznimke propisane čl. 4. st. 2. Direktive 93/13 EEZ, a to je upravo izbjegavanje nužnosti da prodavatelji robe ili pružatelji usluga opravdavaju svoje pristojbe te da se na taj način sudovi spriječe u zadiranju u njihove cjenovne strategije. U tom smislu, nisu od utjecaja na ovaj postupak ni navodi tužitelja da bi mu naknadom za prijevremenu otplatu kredita bila nametnuta prekomjerna ili ekonomski neopravdana obveza budući da, kako je već rečeno, pitanje primjerenosti cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, u smislu odredbi Direktive 93/13 EEZ izuzeto je iz provjere eventualne nepoštenosti budući da ne postoji nikakva tablica ili objektivan pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti. Slijedom navedenog, načelo transparentnosti, kako ga predviđa Direktiva 93/13 EEZ ne zahtijeva da se konkretni troškovi povezani s konkretnim uslugama pa tako i sa uslugama prijevremene otplate kredita kredita prikažu na način na koji to insinuiira tužitelj, odnosno da tuženik detaljno navede što čini troškove prijevremene otplate kredita. Tuženik ističe da članak 5. stavak 1. točka (g) Direktive 2008/48 EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (dalje: Direktiva 2008/48 EZ), u kojoj su navedene informacije koje se prije sklapanja ugovora trebaju pružiti potrošaču i njezin članak 10. stavak 2. točka (g), koji sadržava informacije koje moraju biti jasno i sažeto definirane, predviđaju obvezu informiranja potrošača o „ukupnom iznosu koji plaća potrošač”, koji je u članku 3. točki (h) Direktive 2008/48 definiran kao „zbroj ukupnog iznosa kredita i ukupnih troškova kredita za potrošača”. U tim odredbama nije predviđena obveza informiranja o nekamatnim troškovima kredita ili metodi njihova izračuna. Tuženik nadalje ističe da sama činjenica da je tuženik napisao Ugovor o kreditu i dao ga tužitelju na potpis ne znači da bi u konkretnom slučaju bilo riječi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru. U konkretnom slučaju, ugovorne strane su prije sklapanja Ugovora o kreditu pregovarale i postigle suglasnost volja o sadržaju ugovornih odredbi koje se odnose na: namjenu kredita (posebna namjena – stambeni, adaptacijski, auto i sl. ili nenamjenski); visinu iznosa kredita; valutu uz koju je kredit vezan; rok otplate kredita; način otplate kredita (otplata u anuitetima ili u ratama); dospijeće otplate kredita (mjesečno, kvartalno, polugodišnje, jednokratno); početak s otplatom kredita; vrstu kamatne stope (promjenjiva ili fiksna); visinu kamatne stope (ovisno o statusu klijenta, primanju redovnih prihoda preko transakcijskog računa u banci); instrumente osiguranja plaćanja (sudužnik i/ili jamac, založno pravo na predmetnoj i/ili zamjenskoj nekretnini – ovisno o dostatnoj vrijednosti i pravnom statusu nekretnine, polica osiguranja života i sl.). Kada bi se iz predmetnog Ugovora o kreditu eliminirale sve gore navedene odredbe, ugovora uopće ne bi bilo. Sukladno navedenom, razvidno je kako je upravo tužitelj taj koji je, u bitnom, odredio sadržaj ugovora jer se radi o odrazu njegovih potreba i mogućnosti. Ugovor o kreditu prema tome nije unaprijed formulirani ugovor, a teret dokaza o suprotnom je na tužitelju. Tužitelj je u odnosu na svaku ugovornu odredbu, pa tako i na spornu ugovornu odredbu, imao stvarnu mogućnost utjecati, odnosno pregovarati o njezinom sadržaju. Uzimajući u obzir definiciju prosječnog potrošača, za naglasiti je i da je tužitelj imao obvezu pažljivo pročitati svaku ugovornu odredbu, tražiti odgovarajuća pojašnjenja ako mu je nešto bilo nejasno ili

nerazumljivo, i tek nakon toga donijeti odluku o prihvatljivosti iste ili zatražiti odgovarajuću izmjenu. Konačno, sve da se u ovom postupku i utvrdi da se o spornoj odredbi nije pregovaralo, navedeno još uvijek ne znači da je ugovorna odredba nepoštena s obzirom da se za njezinu eventualnu nepoštenost moraju ispuniti i daljnji zahtjevi, a to su neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja mora biti znatna i postojati na strani potrošača, suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Utvrđenje da se o spornoj odredbi nije pregovaralo, ima za posljedicu tek zaključak da sporna ugovorna odredba nije izuzeta od testa nepoštenosti, a ne i to da je ugovorna odredba ništetna. Navedene pretpostavke međutim nisu ispunjene, kako je obrazloženo ranije. U slučaju da Naslovni sud ipak smatra da navedena odredba podliježe testu (ne) poštenosti, tuženik prvenstveno ističe da je u smislu odredbe članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača, odlučno utvrditi da li je predmetna odredba, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača što je dužan provjeriti sud koji provodi postupak. Tuženik s tim u vezi upućuje na stavove iz presude Suda EU u predmetu C-621/17 od 3. listopada 2019.: „55. Kada je riječ o pitanju uzrokuju li odredbe o kojima je riječ u glavnom postupku, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu na štetu potrošača, treba utvrditi da je – kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje – naplaćivanje naknade za upravljanje i izlazne naknade predviđeno nacionalnim pravom. Ne čini se – što je ipak dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev – da te odredbe nepovoljno utječu na pravni položaj potrošača predviđen u nacionalnom pravu, osim ako usluge koje se pružaju u zamjenu za naknade nije moguće razumno uključiti u upravljanje zajmom ili u njegovu isplatu odnosno ako su iznosi navedenih naknada stavljenih na teret potrošača nerazmjerni u odnosu na iznos zajma. Na sudu je koji je uputio zahtjev da usto vodi računa o učinku drugih ugovornih odredbi kako bi utvrdio uzrokuju li one znatniju neravnotežu na štetu zajmoprimca.“ Sud EU tako objašnjava da je na nacionalnom sudu da s obzirom na sve okolnosti slučaja, ispita moguće nepoštovanje zahtjeva dobre vjere i postojanje eventualne znatnije neravnoteže na štetu potrošača te da li je iznos naknade nerazmjeran u odnosu na iznos zajma. Tuženik osporava potrošačka svojstva Ugovora o kreditu koji je predmet spora kao i svojstvo potrošača tužitelju. Naime, prema stavu Suda Europske unije izraženom u presudi u predmetu C-630/17, Anica Milivojević protiv Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen, od 14. veljače 2019. godine u toč. 88., cit.: „...samo su ugovori koji su sklopljeni izvan svake profesionalne djelatnosti ili svrhe i neovisno o njoj, s jedinim ciljem zadovoljavanja vlastitih pojedinačnih privatnih potrošačkih potreba, obuhvaćeni posebnim uređenjem predviđenim navedenom uredbom u području zaštite potrošača kao stranke koja se smatra slabijom, dok takva zaštita nije opravdana u slučaju ugovora kojeg je cilj profesionalna djelatnost.“ Potrošačko svojstvo osnovna je pretpostavka za pozivanje na zaštitu predviđenu odredbama Zakona o zaštiti potrošača na koju se tužitelj u tužbi poziva, a upravo je na tužitelju teret dokaza na spomenutim činjenicama budući da Zakon o zaštiti potrošača ne poznaje presumpciju prema kojoj je određena osoba potrošač dok se ne dokaže suprotno. U tom smislu govori i Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci broj U-III/1519/2021 od 15.7.2021.g., cit.: “Predmet zaštite po ZZP-u je zaštita od nepoštenih odredbi. Podnositelji nisu dokazali da su potrošači u smislu ZZP-a, a na njima je bio teret dokaza. Također nisu točno u tužbi ili tijekom postupka odredili koje su točno odredbe ugovora o kreditu nepoštene ili nejasne u smislu ZZP-a i Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. Stoga je i taj prigovor odbijen u drugostupanjskoj presudi“. Ovo tim više što je u predmetnom slučaju riječ o ugovoru o nenamjenskom kreditu pa se čak niti iz

samog teksta ugovora ne može naslutiti na što su korištena sredstva predmetnog kredita. Zaključno, ističe se da je tuženik prilikom sklapanja ugovora o kreditu postupao savjesno i u dobroj vjeri, zbog čega tužitelj nema pravo na zatezne kamate prije podnošenja tužbe, sve kad bi njegov zahtjev i bio osnovan, što tuženik u cijelosti osporava. U skladu s navedenim je i pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH cit.: "Ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva." Naime, tuženik u tom smislu prvenstveno ističe da Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03) niti Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 79/07, 125/07, 79/09, 89/09) ne sadrže odredbe o restituciji potrošača. Također, niti Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/2005, dalje: Zakon o obveznim odnosima), nije propisano da ništetnost ima za izravnu i neposrednu posljedicu nesavjesnost stranaka kojih se ništetnost tiče. Štoviše, Zakonom o obveznim odnosima nije čak ni propisana primjena instituta stjecanja bez osnove kao posljedice ništetnosti. Navedeni se institut, onako kako je on propisan odredbama čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima, u slučaju utvrđene ništetnosti, primjenjuje tek na odgovarajući način. Odredbom čl. 323. Zakona o obveznim odnosima propisano je, cit.: "U slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje." Odredbom čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima propisano je, cit.: „Kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.“ Prema tome, u slučaju utvrđene ništetnosti, a odgovarajućom primjenom instituta stjecanja bez osnove, u svakom je konkretnom slučaju potrebno procijeniti, duguje li stjecatelj zakonske zatezne kamate od dana stjecanja ili od dana podnošenja zahtjeva, a odluka o navedenom ovisit će o poštenju stjecatelja. Premda ništetne ugovorne odredbe ne proizvode pravne učinke, odnosno učinci ništetnosti su ex tunc, nijedan od sudionika obveznog odnosa o ništetnosti ne može pouzdano zaključiti prije pravomoćne odluke suda o takvoj ništetnosti pa se u navedenom, mišljenje je tuženika, upravo ostvaruje smisao i svrha sudske zaštite, posebice one deklaratorne, utvrđenjem ništetnosti izrekom presude. S obzirom na navedeno, mišljenje je tuženika da primjenjujući odredbu čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima da nema osnove da se tužitelju zakonske zatezne kamate priznaju od dana kojega je tuženik navodno stekao pojedinačne preplaćene iznose te da je u konkretnom slučaju bilo potrebno ocijeniti treba li tuženika smatrati poštenim stjecateljem. Da zakonske zatezne kamate ne pripadaju tužitelju od svakog dana kojega je tuženik stekao naplaćene iznose, proizlazi i iz pravnog shvaćanja sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koje, iako se izrijeком odnosi na ugovore o zajmu, potvrđuje da bi u slučaju utvrđene ništetnosti, stjecatelju zakonske zatezne kamate trebale pripasti od dana podnošenja zahtjeva, cit.: "Ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva." Naime, i u odlukama revizijskog suda u kojima je primijenjeno gore citirano pravno shvaćanje, odlučeno je o savjesnosti ugovornih stranaka nakon što je ugovor o zajmu utvrđen ništetnim, u okolnostima u kojima su stranke ugovora sklopljenim ugovorom o zajmu ugovorile odredbu koja je bila protivna izričitoj zakonskoj odredbi koja se primjenjivala na ugovor o zajmu o kojem je u konkretnom bilo riječ, a protivnost izričitoj zakonskoj odredbi postojala je već u trenutku ugovaranja takve ugovorne

odredbe. Da tužitelju ne pripadaju zakonske zatezne kamate od dana stjecanja proizlazi i iz pravomoćne sudske prakse: Županijski sud u Puli – Pola, posl. br. GŽ – 460/2022 od 9. svibnja 2022.g., cit.: „Pogrešno je primijenjeno i materijalno pravo čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima jer je tuženik u cijelosti postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, pa zakonske zatezne kamate ne teku od dana plaćanja svakog pojedinog anuiteta.“ Županijski sud u Osijeku, posl.br. GŽ-1996/2019 od 14. rujna 2020.g., cit.: Stoga je pravilno prvostupanjski Sud u pobijanoj presudi naložio tuženiku da isplati tužitelju razliku između ugovorene kamate koju je tužitelj platio za utuženo razdoblje sukladno nalazu i mišljenju financijsko – knjigovodstvenog vještaka kao stečenog bez osnove primjenom odredbi čl. 1111. u vezi s čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18., dalje: ZOO) sa zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe.“ Slijedom navedenoga, tuženik je predložio Naslovnom sudu odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan te obvezati tužitelja da naknadi tuženiku troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom po stopi određenoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23.), a koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, od dana donošenja presude do isplate, u roku od petnaest dana.

3. Tijekom dokaznog postupka izvršen je uvid u Ugovor o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu br. 6144000635 od 21. listopada 2005., te je saslušana tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja.

4. Na temelju provedenog dokaznog postupka te na temelju analize i ocjene svakog dokazan posebno i svih dokaza skupa, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti osnovan.

5. Sporna je osnova tužbenog zahtjeva te je stavljan prigovor zastare utuženog potraživanja, te je stavljen prigovor za status potrošača tužiteljice.

6. Visina tužbenog zahtjeva nije sporna. Također nije sporno da su stranke zaključile Ugovor o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu br. 6144000635 21. listopada 2005.

7. Dakle, sporna je valjanost članka 12. iz Ugovora o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu. br. 6144000635 zaključenog 21. listopada 2005. kojim je ugovoreno za sve što u ugovoru nije predviđeno u svezi odobrenog kredita primjenjivat će se važeći zakonski propisi i važeći akti banke.

8. Iz iskaza tužiteljice utvrđeno je da glede članka 12. iz Ugovora ništa joj nije posebno pojašnjeno te iz njega nije mogla nikako zaključiti da bi se on odnosio i na izlaznu naknadu u slučaju prijevremene otplate kredita. Prije zaključenja i potpisa Ugovora ništa joj nije bilo posebno pojašnjeno iz Ugovora o dugoročnom nenamjenskom gotovinskom kreditu. Prije svega ju je zanimalo koji iznos ću dobiti iz

kredita, na koji rok i koja je kamata. Nitko joj nije spominjao bilo kakvu naknadu koju bi morala platiti u slučaju da kredit vrati prije roka. Radilo se o tipskom ugovoru i sigurna je da ne bi niti mogla tražiti da prilikom potpisa ugovora banka joj ne naplati naknadu u slučaju da bi prije vremena vratila dugovani kredit. To je zaključila iz toga jer joj je rečeno da samo ono što je napisano u Ugovoru može potpisati, u protivnom, Ugovor se neće zaključiti. Dakle, tužiteljici nije ništa rečeno da bi trebala platiti banci u slučaju prijevremene otplate, niti kako i koliko bi se to izračunalo, dakle metoda samog izračuna joj nije rečena niti objašnjena. U vrijeme zaključenja ovog Ugovora nije imala obrt niti je bila član nekog trgovačkog društva. Novac od kredita bio joj je potreban za adaptaciju obiteljske kuće u kojoj živi s obitelji, i na to je novac potrošen.

8.1. Iskaz tužiteljice sud je prihvatio kao vjerodostojan obzirom da je potvrdila bitne sastojke iz Ugovora o kreditu, a koje su predmet ovog postupka.

9. Prigovor tuženika glede statusa potrošača tužiteljice nije osnovan uobzirujući da je iz njenog iskaza utvrđeno da u vrijeme zaključenja Ugovora nije imala obrt niti je bila član nekog trgovačkog društva, a da joj je novac od kredita bio potreban za adaptaciju obiteljske kuće u kojoj živi s obitelji. Dakle, sud je utvrdio da tužiteljica ima status potrošača.

10. Uvidom u Ugovor o kreditu te iz iskaza tužiteljice utvrđeno je da se radi o tipskom ugovoru.

11. Po članku 295. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/11, 78/15, 29/18, 126/21 – dalje ZOO) propisano je da su opći uvjeti ugovora ugovorne odredbe za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom tipskom ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru.

12. Po članku 269. ZOO-a propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva dok je u čl. 270. ZOO-a propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan.

13. Sukladno odredbi čl. 84. ZZP-a nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive.

14. Nadalje, sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP-a, nepoštena ugovorna odredba je ništava.

15. Naime, iz navedenih odredbi proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom formulacijskom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke, koji korisnik kredita može ili potpisati ili ne.

16. Sve navedeno jasno proizlazi i iz iskaza tužiteljice kada navodi da je predmetni ugovor bio unaprijed sastavljen od strane tuženika kao i da u trenutku sklapanja

ugovora sa tuženikom nije pojedinačno pregovarala o naknadi za prijevremenu otplatu kredita.

17. Dakle, sud cijeni da je tužitelj sporni Ugovor mogao samo prihvatiti ili ne prihvatiti.

18. Sud cijeni da je tužitelj sukladno čl. 3. ZZP-a potrošač, odnosno, fizička osoba koja navedeni Ugovor o kreditu nije sklopila u svrhu koja bi bila namijenjena njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, iz čega proizlazi da nema znanja koja su potrebna da bi mu takva odredba bila jasna i lako razumljiva i to sve za razliku od tuženika, koji je sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu, pristupio u okviru svoje djelatnosti.

19. S obzirom da je tužitelj temeljem članka 12. predmetnog Ugovora platio tuženiku naknadu za prijevremenu otplatu kredita, u visini kako je to ranije navedeno, očito je da je ista prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja, iz čega proizlazi da je navedena odredba ništetna sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP-a jer predstavlja nepoštenu odredbu u smislu odredbe čl. 81. st. 1. ZZP-a.

20. I odredbom čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako je u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzročila znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Prema odredbi čl. 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredba uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

21. Slijedom navedenoga, sud je usvojio tužbeni zahtjev u dijelu na utvrđenje da su ništetne ugovorne odredbe sadržane u članku 12. Ugovora.

22. Odredbom čl. 323. ZOO-a propisano da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

23. Tuženik je na temelju ništetne ugovorne odredbe ostvario korist u vidu naplaćivanja naknade za prijevremenu otplatu kredita u iznosu pobliže opisanom u izreci, a tuženik tijekom postupka nije osporavao visinu tužbenog zahtjeva, stoga je riješeno kao u izreci.

24. Odluka o zateznim kamatama se temelji se na odredbi čl. 1115. ZOO-a i čl. 29. st. 2. ZOO-a.

25. Prigovor zastare nije osnovan.

26. Na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020. zauzeto je pravno shvaćanje prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna

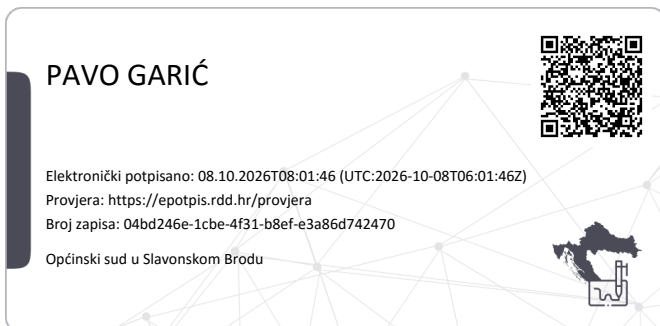
drugo, sve ono što su primile na temelju ništetnog govora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Kako se u konkretnom slučaju radi o restitucijskom zahtjevu tužitelja da mu tuženik vrati ono što je stekao temeljem ništetnih odredbi ugovora, a kojem zahtjevu prethodi utvrđenje ništetnosti sporne odredbe ugovora, zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost.

27. Sukladno članku 154. stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 148/11. pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 - dalje: ZPP) odlučeno je o troškovima postupka. Tuženik je dužan naknaditi parnični trošak tužiteljici u iznosu 1.048,18 eur koji troškovi su osnovani i sukladni Odvjetničkoj tarifi, a sastoje se od sastava tužbe u iznosu 200,00 eur, zastupanje na ročištu 8. rujna 2026. u iznosu 200,00 eur prema Tbr.9.točka 1.OT, sastav podneska 17. srpnja 2026. u iznosu 200,00 eur prema Tbr.8.točka 1.OT, ročište za objavu presude 100,00 eur prema Tbr.9.točka 3.OT. PDV iznosi 175,00 eur, a tužiteljici su dosuđeni i troškovi sudske pristojbe na tužbu u iznosu 33,18 eur i sudske pristojbe na presudu u iznosu 140,00 eur.

28. Stoga je odlučeno kao u izreci.

Slavonski Brod, 8. listopada 2026.

Sudac
Pavo Garić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi putem ovog suda Županijskom sudu, u tri istovjetna pisana primjerka.

Broj zapisa: **9-3088e-4f0f2**

Kontrolni broj: **0bc3c-d92a9-8d047**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Slavonskom Brodu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.